

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

10. An poſſit homo ſcire, exerceanne actum amoris Dei ſuper omnia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

est, ut aliquando exclamaret: Ego, ego vitiorum omnium mera sum vorago, atque colluvies; ego ex omnibus offensis, quibus divina Majestas læditur, constata vomica: nihil in me boni video, præter exiguum quid bonæ voluntatis de liberatè peccato non consentiendi. Miror quæ Deus & res creatæ tam sceleratam impunitam ferant: atque hæc de suis peccatis nebulosa existimatio eo usque processerat, ut à desperatione salutis propius abesset; nihil enim pro se in cælo misericordiæ superesse arbitrabatur, neque magis à Deo se desereri posse putabat: intellexit tamen hinc finem non esse, sed magis ac magis à Deo superisque omnibus se desertum iri, majoribus involuendam tenebris & ab hostibus cruciandam, quod accidit. Hoc unum metuebat, ne dum blasphemis & impuris cogitationibus exagitabatur, offensam Dei aliquam culpamque incurrisset: hinc tot lacrymæ, atque suspiria, ut astante commiseratione compleret: hoc tamen metu à B. Virgine, cuius patrocinium implorabat, levata est, dum in istis nullâ se culpâ contaminatam fuisse ex illa cognovit: quod ipsa etiam exacto tentationum quinquennio clarius percepit; cumque istud cecinisset: *Transivimus per ignem & aquam, & eduxisti nos in refrigerium;* addidit: Fierine potest, Deus meus,

18.
Peccati
secura fit
à B. Virg.

ut id, quod peccatum reputabam, peccatum non esset; sed gloriæ & voluptatis pro me seges uberrima! Juvate me sorores in gratijs Deo pro tam singulari beneficio habendis, & agendis.

CAPUT X.

An possit homo scire, exercetne actum amoris Dei super omnia.

Certus sibi videbatur de amore Dei super omnia S. Augustinus, cum diceret: *Non dubiâ, sed certâ conscientiâ, Domine, amo te.* S. Bernardus in Canticis inducit dilectam dicentem, dubitare se non posse, quin à Dilecto ametur & illum: vicissim ipsa amet: *Ego amans amari me dubitare non possum, non plus quam amare.*

1.
Datur
certitudo
moralis
de amore
Dei,
Lib. 10.
Conf. cap. 6
Serm. 54.
in Cant.

Non sunt tamen hæc accipienda de certitudine absoluta, & infallibili, qualis est in articulis Fidei, quibus tubesse falsum nullo modo potest, sed de persuasione morali, quæ nullis in oppositum argumentis vehementer oppugnatur. Amor proprius tot se involucris obtegit, & actiones, quas etiam arbitramur sanctissimas, suo veneno clam inficit, ut etiam perspicacissimis hæc in parte imponat, & illudat. Quot enim in Deo amando commodum suum spectant aur gustam?

2.
Quæ sub-
inde fallit

gustum? quàm multi profitentur, malle se omnium jacturam facere, quàm peccato aliquo divinam violare Majestatem, non tam Dei causâ, quàm majorum malorum metu, quæ Dei offensa secum vehit? Quot sunt, qui si fulmine Deus manum non armaret, & ex alia parte ostentaret cæli gaudia, non amarent Deum amore, quem vocant, præferentiæ? quot Deum amare, dum ad libitum fluunt omnia, & dum adversa ingruunt, Deo terga vertere conspiciamus? quot orationis tempore, mirandis in Deum affectibus ferri, & magna promittere, & paulò post turpiter cadere, eaque facere, quæ cum amore divino consistere non possunt?

3. *U*t fortasse in S. Petro. *Serm. 43. verbis Domini.*
 Quis non sibi persuadeat S. Petrum exercuisse actum amoris super omnia, cum diceret: *Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te negabo?* non videtur tamen id sensit S. Augustinus: *Tunc, inquit, se non noverat Petrus, quando dixit: Tecum ero usque ad mortem, & quàm esset infirmus nesciebat: quomodo plerumque revera & infirmus conringit, ut ægrotus nesciat, quid cum illo agatur, medicus autem sciat: cum ille ægritudinem illam patiat, medicus non patiat. Petrus ergo tunc infirmus, Dominus autem medicus. Iste dicebat se habere vires, quas non habebat: ille autem tangens venam cordis, quoddam eum, esset negaturus: & ita factum est, quomodo prædixit Medi-*

cus, non quomodo præsumpsit ægrotus. Multi sunt fructus extrinsecus pulchri, quos tamen intus vermis arrodit: multæ gemmæ adulterinæ, quæ veras & germanas colore & specie mentiuntur, & imperitis illudunt: amorem Dei super omnia oportet esse aurum sine scoria, granum sine palea & nummum justî ponderis. Sanctum Ægidium S. Francisci alumnum dicere solitum accepimus, sicut in alex lusu, unius puncti defectus victoriam & pecuniam lusori suffuratur: ita si Dei amor super omnia, omnibus animi affectibus superior non existat, si vel unus sit, quem aut non velit, aut non possit vincere, amoris super omnia non meretur nomen aut præmium.

Sit ergo primò amor hic super omnia purus & defæcatus, & ab omni commodi proprii intentione alienus, & quamvis ingentibus, quibus nos affectit Deus beneficijs, ad amandum provochemur, non tamen amemus propter illa, sed ijs utamur ut ducibus ad Dei bonitatem, sapientiam, liberalitatem, cæterasque eius perfectiones, quæ illum reddunt amabilem, clariùs cognoscendas.

Secundò non spectemus in amando mercedem; imò si per impossibile Deus se à me amari nesciret, nullamque proinde pro bono nostro erga illum affectu habiturus esset gratiam, amaremus ni-

4.
Similia.

5.
Amor sit purus.

6.
Non attendat mercedem.

H 3 hilo-

hilominus, & fortunarum omnium direptionem pateremur potius quam aliquid illi ingratum, incuriosumque vellemus admittere: hoc solo nomine, quia propter semetipsum summe amabilis est. Quin eousque amor iste promovendus, ut si flammis æternis propter scelera mea addicendum me cognoscerem, vellem tamen toto vitæ decursu amori super omnia pro virili me impendere; exemplo generosi illius Monachi, qui seniori, sub cuius disciplinâ vivebat cuique damno de damnatione discipuli fallaciter imposuerat, respondit; tantò impensius amoris divini exercitationi daturum se operam, quantò brevius temporis spatium sibi concessum esse didicisset: nolim tamen super hoc puncto deliberent infirmiores animæ, ne velut ad scopulum adhærescant, & expediri se nequeant: quandoquidem inter celebres Theologos sit qui dicat, aliquem contra amoris præceptum non peccaturum, qui illum à se, nisi mercedis, aut pœnæ repræsentatione tanquam stimulo uteretur, impetrare non posset: stimulus est merces illa, non finis, neque in illa consistit amantis intentio, sed ulterius ad amandum Deum propter se gradum facit.

8.
Modò verus sit amor &

Tertiò fallimur nonnumquam, dum de aliquo amoris actu sententiam ex effectu proferimus: con-

tingit enim hominem inter meditando ita inflammari incendiisque ad amorem, ut Deum verè rebus omnibus in illa umbraticâ velitatione anteponat, qui deinde oblatâ veri certaminis occasione turpiter deficiat: quod uni è S. Pachomij discipulis contigisse crediderim; is facibus amoris ad promovendam Dei gloriam concitatus, statuit apud se in convertendis ad fidem propè degentibus Idololatris operam & vitam etiam, si ita res ferret, impendere. Ad id agendum ab Abbate invite licentiam extorquet; sed ubi id agit barbaris irritatis, & mortem minitantibus cruciatuum vi adactus idolis ipse thus adolet, & còtinuò pœnitentia ductus ad Abbatem seipsum incusans revertitur, ab illo, inclusus, post lacrymas & jejunia, & alia pœnarum genera magna animi demissione susceptâ, tandem cum Deo & hominibus suo malo edoctus redit in gratiam.

Superioribus annis exarsit in Japonia immanissima persecutio, quæ miros ardores in Christianorum animis excitavit, deditque occasionem pluribus tum domi, tum foris demonstrandi, quanti Christianam fidem facerent, quantoque Deum amore persequerentur; sed an fuerit amor super omnia, an flamma erratica, ignisvè fatuus, aliquorum lapsus dubitandi materiam præbuit: in regno Xigny Judex Tobioye dictus atroci-

non umbraticus.

9.
Ut in multis Japonibus notatum.

trociter in plures defavit, & cum carcere, inedia, & colli dilaceratione funibus reciprocato attritu paulatim illud defecantibus alijisque tormentis per plures hebdomadas repetitis nihil perfecisset, tandem diabolico instinctu liberorum cruciati, & conjugum publicâ denudatione, quod Japonum honestatis amantium moribus intolerandum videbatur, fracti debellatiq[ue] manus dedere, & fidem Christumq[ue] abjurarunt: egerat nimirum in eorum cordibus altiores radices amor liberor[um] & conjugum, quam Dei, & cum utriq[ue] ad singulare quodammodo certamen inter se commissi fuerunt, prior, ille altero superior fuit: quod tamen non omnibus accidit, non in illo generoso Thomâ, à quo cum conjugem & filium unicum vi avulsos in carcerem ambos coniecissent, & per octo dies variè excruciasent, ipse tamen ad illos animandos ire ad carcerē, cibos, quos manu suâ pararat ad eos deferre, & ad mortē fortiter oppetendam exhortari, & quantum amor Dei super omnia in eius pectore igne excitasset, omnibus palâ facere; sed & alius Petrus nomine conjugis incarcerationis & tormentis per quindecim dies repetitis frangi debellariq[ue] non potuit; unde à tyranno solus in exirium abire cogitur, & cum jam ad portum navigium consensu-

rus pervenisset, famulus Judicis illum affecutus dixit, censuisse Dominum suū in tuendâ fide pertinaciam unius digiti abscissione multandam. Perlubenter, inquit Petrus, digitumq[ue] animosius obtulit, quàm alter secuerit. Quis non videt duos hosce postremos Athletas domiprius, tum foris in ipso persecutionis æstu fortius dilexisse Deum, quàm illi, quorum ob nimium erga liberos & conjuges amorem labefactata constantia est: sed Deo corda scrutanti istorum judicium relinquamus, & in hoc amoris negotio ad summa connitamur, neque actibus qui sub peccato imperantur, contenti simus, sed majoris securitatis gratiâ, ad actus amoris perfectissimos exercendos omnes animi vires, nervosq[ue] contendamus.

Dicit fortassis aliquis, me prius de facilitate amoris super omnia disseruisse, & modò asserere, difficile esse judicium ferre an aliquis hujusmodi actum exerceat: non pugnant inter se ista: ut enim, in casu disparato, homini ad consecrandam voluptatem prono, cogitationi obscenâ facile est assensum dare, ita difficile est hominem ab omni Dei offensâ abhorrentem, dum istis fœdis imaginibus oppugnatur, dignoscere an satis firmiter illis obteterit assensumq[ue] cohibuerit: ita promptum & in expedito non est homini varijs

12.
Utriusq[ue] amoris difficile judicium.

13.
aliquis

10.

10.
Non tamen in Thoma Sapore.

11.
Et Petro.

terum caducarum affectibus implicito discernere, utrum Deum hic & nunc super omnia diligat, quod hic amor præferentiæ, quo unum alteri præferimus, non ab ipsa rei bonitate dependeat, sed ab eius qui diligit affectu, propensione & commodis sæpè ducat originem. Unde fit, ut sicut olim Darij amphoræ, teste Aristotele, ex cupro confectæ, ita colore aurum mentiebantur, ut solo odore, non verò aspectu aut alio iudicio id agnosci posset: ita amor concupiscentiæ, & amor amicitiae, ut sunt ejusdem voluntatis partus, ita etiam similitudine nescio quâ incautos decipiunt, ut dum aliquis Deum propter se, amari à se iudicat, suæ tamen voluptati, aut utilitati in isto amoris actu deseruiat, opusque sit majori lumine & experientiâ, ut de hoc puncto sapienter sapientiam ferat.

CAPUT XL

Præter amorem Dei super omnia, qui præcipitur, & quem propterea obligationis dicimus, datur alius dignior & perfectior, qui perfectionis dicitur, ad quem aspirare debemus.

I.
Amor Dei
duplex.

Omnino suadendum est, ut omnes ad hunc perfectio-

rem amoris gradum aspirent. Hinc enim duo nobis emolumenta proveniunt. i. major de implementatione præcepti amoris super omnia certitudo atque securitas; si enim excellentiorem amoris gradum attingere nitimur, de inferiori securi sumus: sicut qui duodecim pedum longitudinem saliendo conatur evincere, facile decem pedes saltu superat; ita in hoc nostro casu contingit. Secundò meliore multò conditione pugnamus cum dæmone; si enim in ijs quæ perfectionis sunt, & extra peccati gravioris periculum constituta, superior evadat, hoc solum assequitur, ut à majori bono nos impediatur; cum verò suis artibus hoc extorquet, ut amorem Dei, ad quem præcepto obligamur, negligamus, victoriam Deo injuriosam & nobis exitialem, quia cum gravi offensa conjunctam reportat. Hinc monebat ex antiquis eremi incolis unus aliquis, ne ad limbum aut fossæ marginem iter faciamus, sed inde pedes aliquot remotiùs, ne à malevolo parvâ successione in fossam demur præcipites, sed ubi in id ille incumbit, clamando alicuius accurrētis subsidio juvari possimus: ad eum modum, dum in amoris perfectioris studio strenuam navamus operam, à peccati gravioris gurgite, & amicitiae divinæ violandæ periculo longius absumus.

Videa-